รายงานสรุปบทเรียน

ชื่อโครงการฝึกอบรม : การพัฒนาความรู้ เรื่อง พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

วันที่เข้ารับการอบรม : 2 มิถุนายน 2569

ผู้จัดทำ : นางสาวอมรา ทองบ้านบ่อ

ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562

1. ได้รับบริการดิจิทัลภาครัฐที่ดีขึ้น ประชาชนจะได้รับบริการภาครัฐดิจิทัลที่ดีขึ้นเนื่องจากกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ จัดทำกระบวนการหรือการดำเนินงานทางดิจิทัลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการประชาชน

2. ได้รับบริการแบบ One Stop Service ประชาชนจะได้รับความสะดวกจากการเข้ารับบริการภาครัฐมากขึ้น มีการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล สนับสนุนการ เชื่อมโยงบริการดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้เกิดบริการสาธารณะแบบเบ็ดเสร็จตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาล ดิจิทัลกำหนดเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

3. ไม่ต้องใช้สำเนาเอกสารราชการในการติดต่อภาครัฐ ประชาชนไม่ต้องมีภาระจัดเตรียมสำเนาเอกสารราชการ ใช้บัตรประชาชนของตนเองเพียงใบเดียว สามารถติดต่อได้ทุกเรื่อง เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดส่งข้อมูลหรือสำเนา เอกสาร ระหว่างกันเอง เพื่อมิให้ต้องเรียกขอสำเนาเอกสารจากประชาชน

4. ได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดภาครัฐแบบดิจิทัล ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือข้อมูลเปิดภาครัฐ ผ่านรูปแบบหรือช่องทาง ดิจิทัลเนื่องจากกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบดังกล่าว ขณะเดียวกันก็ต้องนำข้อมูลไปเปิดเผยไว้ที่ศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้เข้าถึงได้โดยง่าย และสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาหรือต่อยอดนวัตกรรมต่าง ๆ ที่สร้างประโยชน์แก่เศรษฐกิจและสังคมได้อีกด้วย

5. ได้ใช้ระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล (Digital ID) สำหรับการใช้บริการดิจิทัลภาครัฐ ประชาชนได้รับความสะดวกและปลอดภัย ในการใช้ระบบบริการดิจิทัลภาครัฐ เนื่องจาก กฎหมาย กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีระบบพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน ซึ่งมีมาตรฐานและแนวทางที่สอดคล้องกันตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด

6. ได้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ในการจ่ายค่าบริการ ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ในการชำระค่าบริการต่าง ๆ จากการให้บริการของหน่วยงานของรัฐผ่านระบบ e-payment ซึ่งกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีระบบการชำระเงินทางดิจิทัลใน กรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้

สามารถเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมค่าบริการ ค่าปรับหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดจากประชาชน จากการให้บริการภาครัฐ โดยหน่วยงานของรัฐอาจมีข้อตกลงในการจัดเก็บค่าบริการร่วมกับหน่วยงานของรัฐอื่นแทนได้ด้วย

7. ค่าธรรมเนียมในการใช้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลจะลดลงในอนาคต ในอนาคตประชาชนที่เลือกใช้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลภาครัฐจะจ่ายค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการต่าง ๆ ให้แก่หน่วยงานของรัฐในอัตราที่ต่ำลง เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมีหน้าที่และอำนาจในการเสนอต่อผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับต่าง ๆ ในการพิจารณายกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใด เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย 5 ประการ คือ

1. กำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานรัฐ
2. มีระบบบริหาร กระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วน
3. มีมาตรการในการควบคุม พัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการ ข้อมูล และแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้
4. การกำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึง และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจนและมีระบบ
5. การกำหนดการจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata) ดิจิทัลของภาครัฐ

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของ สพร. มีดังนี้

1. ร่างแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
2. ประสานงาน แนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานของรัฐ
3. การจัดทำตัวชี้วัดดัชนีสนับสนุนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
4. ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
5. สนับสนุนการเชื่อมโยงบริการดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐ
6. ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการทางวิชาการและความรู้เกี่ยวกับระบบดิจิทัล
7. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี และคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด

การส่งข้อมูล การเชื่อมโยงข้อมูล และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีดังนี้

มาตรา 11 ไม่เรียกรับเอกสารหรือหลักฐานของทางราชการจากประชาชน

มาตรา 13 การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลที่หน่วยงานของรัฐมีการจัดทำและครอบครอง

มาตรา 14 ใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในอำนาจหน้าที่เท่านั้น

มาตรา 16 การขอเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลส่วนบุคคล

ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลาง ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัล และทะเบียนดิจิทัล ระหว่างหน่วยงานของรัฐ ในวาระแรก ให้ สพร. เป็นผู้ดำเนินการเป็นการชั่วคราวแต่ไม่เกิน 2 ปี เมื่อครบ กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดนโยบายและมาตรฐานเกี่ยวกับการเชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัล

2. ประสานให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานของรัฐในการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลระหว่างกัน

3. จัดทำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐ และจัดเก็บบันทึกหลักฐานของการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน ข้อมูลดิจิทัล

4. เรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมอบหมาย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล
2. สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้